

KAAPSTAD

WHAT THE HACK?

MEERJARENPLAN

POP-UP

ART FOR

PLAYFUL

MINDS

2025 — 2028

KAAPSTADTILBURG.NL

KAAPSTAD TILBURG

DE KRACHT VAN KUNST
IN DE OPENBARE RUIMTE

‘Art is not a mirror for society, but a hammer with which to shape it.’ — Bertolt Brecht

We kapen de stad!

Voor het eerst in de geschiedenis woont meer dan de helft van de wereldbevolking in de stad. Dat maakt de vraag naar de toekomst van de stad zeer actueel. Daarnaast zijn er ontwikkelingen zoals digitalisering en privatisering die ervoor zorgen dat de publieke ruimte in razendsnel tempo verandert. Het is niet voor niets dat wetenschappers, stadsbestuurders en stadsplanners zich hierover buigen.

Kaapstad Tilburg buigt zich hierover met een artistieke blik. We beginnen bij de vraag: van en voor wie is de stad eigenlijk? We wakkeren dialoog en reflectie aan, en daarvoor veroveren we tijdelijk de stad. We kapen de stad met verbeelding en creativiteit van kunstenaars uit verschillende disciplines. Zij nemen de stad over, infiltreren, zetten die op zijn kop of in een ander daglicht.

Tilburg is de stad waar het om gaat. En dat is niet zomaar: dit is de stad van de rauwe randjes, de onaffe stad, stad van makers, van kruisbestuivingen en experiment en waar graag buiten de lijntjes wordt gekleurd. De kunst van Kaapstad gaat een dialoog aan met de stedelijke context en triggert reactie van de omgeving.

Kaapstad festival is een podium voor site-specific kunst, op maat gemaakt voor de plek en participatieve kunst die wordt voltooid door de bezoeker. Kunst die een breed en ongesorteerd publiek aanspreekt, kunst die interactief is en uitdaagt om deel te nemen en kunst die soms niet meteen als kunst wordt herkend. Kaapstad is ambitieus. In 2028 zijn we hét

kennisnetwerk voor tijdelijke kunst in de openbare ruimte met activiteiten door het hele jaar. In 2028 is het festival dé ontmoetingsplek voor alle mensen die bezig zijn met de impact van kunst in de openbare ruimte en de stedelijke duurzame ontwikkelingen, nationaal en internationaal. In 2028 hebben we laten zien dat het kijken, het ervaren en het mee doen aan kunst in een stad een bijdrage levert aan de brede welvaart in Brabant.

*Wij nemen u met veel plezier mee op onze reis,
En kapen met u Brabant.*

Kaapstad Team

ADAM KALINOWSKI (PL)

Pitch of Colored Sand

Een groot kleurspektakel van zand.

Fotografie: Jostijn Ligvoet

INHOUD

1	FESTIVAL KAAPSTAD	3
1.1.	Wie of wat is Kaapstad: introductie	3
1.2.	Waar staan we voor: missie	3
1.3.	Waar gaan we naartoe: artistieke Visie	4
1.4.	Waar komen we vandaan: terugblik	4
2	DE ARTISTIEKE UITGANGSPUNTEN	7
2.1.	Doel en ontwikkelrichtingen	7
3	DE PROGRAMMERING 2025—2028	11
3.1.	De inhoud	11
3.2.	De acties	12
4	DE BEZOEKER EN DE MARKETING	14
4.1.	Toffey	14
4.2.	Doelgroepen	14
4.3.	Marketingstrategie	15
5	DE ZAKELIJKE KANT	16
6	DE ORGANISATIE	17
6.1.	Stichting Kaapstad	17
6.2.	Artistieke leiding	17
6.3.	Andere teamleden	17
6.4.	Fair Practice Code	17
6.5.	Code diversiteit & inclusie	18

1 FESTIVAL KAAPSTAD

1.1. WIE OF WAT IS KAAPSTAD: INTRODUCTIE

Kennisnetwerk voor tijdelijke kunst in de openbare ruimte

Kaapstad is gestart in 2018 als een gezamenlijk vraagstuk van de ondernemers van de Tilburgse binnenstad en de cultuursector. “Hoe zorgen we samen voor een inclusieve en levendige binnenstad?”

Kaapstad denkt niet in kunstdisciplines en stimuleert een breed artistiek onderzoek naar de openbare ruimte. Het discours is daarmee kunstdisciplines overstijgend en betreft overheid, ondernemers en publiek.

Met ons jaarlijks kunstfestival in de openbare ruimte stellen we deze vraag. We kapen de stad, met een aanjaag investering vanuit het Tilburgse Ondernemersfonds gespreid over de eerste drie jaar. Nu, na zes succesvolle jaren heeft Kaapstad festival een stevig en breed draagvlak in Tilburg en in Brabant en is duidelijk dat Kaapstad een waardevolle bijdrage levert aan dit vraagstuk.

Afgelopen jaren onderstreepten steeds meer culturele en maatschappelijke organisaties, stakeholders en financiers onze missie. Duurzame samenwerkingen zijn opgezet. Op artistiek vlak groeit Kaapstad steeds verder door naar een festival dat gespreksstof oplevert, zowel op nationaal als internationaal niveau. Kaapstad wordt daarmee toonaangevend op het gebied van kunst en performance in de openbare ruimte. Een plek waar jonge makers en burgers werken met én naast makers van (inter)nationaal aanzien.

Tijd voor de volgende stap: namelijk een artistiek-inhoudelijke én zakelijke doorontwikkeling tot een icoon in Brabant én Nederland. Kaapstad is uniek in z'n soort. In Nederland, en misschien wel wereldwijd. De urgentie om de stedelijke omgeving te bevragen is groter

dan ooit. Belangrijke opgaven, denk aan woongenot, mobiliteit, stedelijke ontwikkeling en duurzaamheid, zijn aan de orde van de dag. Tijd om de openbare ruimte in een stad met nieuwe ogen te bekijken. Dat is wat Kaapstad doet. Door de ogen van kunstenaars, maatschappelijke organisaties en burgers. Met humor, verbindend, met een kritische noot. We geven geen antwoorden, maar helpen vragen te stellen. Omdat de openbare ruimte een plek is van iedereen. Niet alleen een doorgangsruimte, maar een plek voor vermaak, gesprek, spelen en bezinnen. Een plek van samen in plaats van alleen.

De kunst van Kaapstad dient als katalysator voor verbinding en participatie in de openbare ruimte. Kaapstad denkt niet in kunstdisciplines en stimuleert een breed artistiek onderzoek. Het discours is daarmee betreft overheid, ondernemers en gebruikers. De kunstenaars van Kaapstad gebruiken de stad als speelplek, canvas of forum zodat de kunst ingrijpt in het gebruik van de stedelijke ruimte. De openbare ruimte is zo de plek waar we samenleven en onderhandelen over hoe we dat samenleven vorm willen geven.

Kaapstad is nu een actieve stichting met een solide organisatiestructuur, gesteund door een betrokken bestuur. Die professionalisering zetten we nog verder door. Hierbij ligt de nadruk op het uitbreiden van de activiteiten, zodat Kaapstad uitgroeit van een driedaags festival tot een (kennis)netwerk voor kunst in de openbare ruimte, stevig geworteld in Brabant en met internationaal aanzien.

1.2. WAAR STAAN WE VOOR: MISSIE

Nieuwe perspectieven helpen je anders naar de stad en stedelijke ontwikkeling te kijken. Dat zorgt voor kansen, mogelijkheden, inzichten, en nieuwe verbindingen. Disciplinair overstijgende kunstvormen zijn bij uitstek geschikt om voor die nieuwe perspectieven in de openbare ruimte te zorgen. Dat jagen we met Kaapstad aan: als platform voor de ontwikkeling van prikkelende, toegankelijke kunstvormen die iedereen uitnodigen tot deelnemen. We werken daar waar iedereen komt en mag zijn: in de winkelstraten, op pleinen, in stegen. Met het festival en de voorgenomen activiteiten door het jaar heen stimuleren we sociale reflectie, engagement en innovatie op het vlak van denken over, bewegen in en omgaan met de openbare ruimte om ons heen.

1.3. WAAR GAAN WE NAAR TOE: ARTISTIEKE VISIE

Kaapstad ziet de openbare ruimte als een democratische arena waar sociale of maatschappelijke bubbels elkaar overlappen, met elkaar in aanraking komen, of botsen. Het vormgeven van deze ruimte gebeurt nog maar al te vaak vanachter een tafel: door politici, ondernemers en beleidsmakers.

Kaapstad zet de tijdelijkheid van kunst in. Tijdelijke kunst gaat niet gepaard met inspraakroutes of gemeentelijke trajecten. Dat geeft ruimte om actueel te zijn en meer ruimte om de gezamenlijke omgeving tijdelijk te transformeren. Niet kunst in de openbare ruimte als antwoord of oplossing, maar als een frisse gespreksstarter. Met locatie specifieke objecten, installaties en performances bevragen we de stedelijke ruimte. Door het publiek anders te laten kijken naar hun omgeving, door letterlijk in gesprek te gaan, door ook gewoon te vermaken. Op die manier zetten we een felle spotlight op actuele issues en fenomenen. De kunst is tijdelijk, de impact is blijvend.

Kaapstad kunst is discipline overstijgend, site specific en contextueel. Makers gaan met hun werk expliciet een relatie aan met de omgeving. Dat is zowel de fysieke ruimte, de natuurlijke ruimte als de sociale ruimte. We gaan daarbij geen enkel medium of discipline uit de weg en zorgen voor een diverse mix van artistieke strategieën. We werken met kunstenaars die bekend zijn met het werken op die manier, in de openbare ruimte en met het Kaapstad DNA, waarbij we streven naar een hoge kwaliteit, het ontdekken van nieuwe talenten en het inbrengen van internationale kennis.

Kaapstad maakt mensen onderdeel van de kunst. Het artistieke proces start in de openbare ruimte, met observatie, gesprek, samenwerking en ontmoeting. De werken krijgen uiteindelijk hun bestaansrecht en vorm door de interactie en participatie van het publiek, de bezoekers van die openbare ruimte, de overheid en ondernemers.

Kaapstad kunst is zo inclusief als maar mogelijk is. Het programma is breed toegankelijk en vraagt niet om culturele bagage, kennis of een hoge taalvaardigheid. De instapdrempel is laag, en als je eenmaal betrokken bent komt de verdieping, de vragen en de gelaagdheid. Kaapstad is een podium en platform voor zowel expert

als aankomend talent en alles ertussenin. We initiëren het discours en de uitwisseling, om zo bij te dragen aan een lerend systeem.

1.4. WAAR KOMEN WE VANDAAN: TERUGBLIK

MANIFEST

1

KAAPSTAD HACKT DE STAD

We maken creatief gebruik van de stad, de mensen en de dingen.

2

KAAPSTAD VERWONDERT

Verwondering is ons doel. Charme, humor en de omkering van het alledaagse zijn onze wapens.

3

KAAPSTAD BUIGT DE REGELS

Regels zijn regels, maar als je ze een beetje buigt glip je er tussendoor.

4

KAAPSTAD IS EEN DRIEDAAGSE OVERNAME

We laten de stad achter zoals we hem gevonden hebben.

5

KAAPSTAD NODIGT UIT TOT SPELEN

Kind en volwassene, kunstenaar en vrijbuiters, iedereen wordt uitgenodigd om mee te spelen, mee te doen en mee te maken.

De eerste editie van Kaapstad festival in 2018 maakte meteen indruk. Op een centraal plein in Tilburg plaatsten we Joep van Lieshouts Bikinibar. Kaapstad stond meteen op de kaart: dit vrouwenlichaam in bikini leverde meteen genoeg stof voor gesprek op. Het Fietsbelcarillon dat kunstenaar Sil Krol speciaal voor Kaapstad ontwikkelde – als een reactie op de kruisende

paden van fietsers en voetgangers op het drukke Pieter Vredeplein – reisde daarna de wereld rond en was onder andere te zien in Utrecht en Israël. En zo blijft het festival al zes jaar al kapend aandacht genereren voor de stad en ontwikkelingen in die openbare ruimte. Met minutieus beschildeerde kauwgoms op de stoep, waarmee Ben Wilson de aandacht vestigde op een venijnige vorm van verrommeling van het openbare terrein. Of in coronatijd, toen Bouke Bruins een manier bedacht om in de anderhalvemetersamenleving – een periode waarin de omgang met elkaar in de openbare ruimte verder bekoelde – toch de interactie met elkaar aan te gaan. Of de uitgeholde DHL bestelwagen, die Instituut voor Volkswarmte voor Kaapstad maakte. Een heldere confrontatie met onze bestelverslaving, die langzaam maar zeker onze steden verstopt met blokkerende bestelbussen.

Elke editie van Kaapstad biedt weer een nieuw perspectief op de openbare ruimte en de stad. Voor bezoekers, kunstenaars, beleidsmakers, maar ook voor het Kaapstad team zelf.

Kaapstad 2023 was artistiek een voortzetting van de weg die we in 2018 zijn ingeslagen. Het manifest dat we voor de eerste editie opstelden is nog steeds van toepassing maar het profiel is in de loop van de jaren verder uitgekristalliseerd. De toegankelijke beleving van kunst voor een breed en divers publiek, én een artistiek uitdagende speeltuin en podium voor een breed veld van makers die dit mee ontwikkelen en aangaan. Het programmeren van grote, beeldbepalende werken blijft uitdagend: grote, tijdelijke kunstwerken zijn er heel weinig, en de prijzen zijn doorgaans hoog. Dit vraagt dus vaak om maatwerk, waarbij een aanloop van een jaar of meer niet ongebruikelijk is. Ook de diversiteit van kunstenaars blijft voor Kaapstad een punt van aandacht.

De balans in gender zoeken we op. Helaas lukt dat nog niet bij de grotere sculpturale werken, omdat het aanbod van vrouwelijke makers nog erg beperkt is. Dat blijft een punt van aandacht.

Tot en met de editie van 2023 was de zakelijke kant en productie van Kaapstad in handen van evenementenbureau Montepinto. Eind 2023 gingen we verder als Stichting Kaapstad. Met zakelijk leider Ruth Giebels, artistieke leiding van Anja Reinhardt en Sander van Bussel, het productieteam van Laszlo Gimenez en een stevig bestuur, met als voorzitter Dennis Elbers (Blind Walls Gallery, Graphic Matters) Pien Rutten (mede-eigenaar Amber&Pien, kwartiermaker Museumkwartier Tilburg) en Samantha van Rooij (directeur eigenaar bij Stratact Rotterdam, Binnenstadsmanagement Tilburg) zetten we onze koers voort als zelfstandige stichting. Daarmee dragen we zorg voor helderheid over de doelen van Kaapstad voor de organisatie, partners en financiers. Het verbreedt de mogelijkheden voor fondsenwerving en het biedt uiteindelijk meer subsidiemogelijkheden. Bovendien is bij een stichting onafhankelijk toezicht, in de vorm van een bestuur, om de plannen en activiteiten van Kaapstad te bewaken en te evalueren.

De gemeente Tilburg heeft haar vertrouwen in Kaapstad krachtig uitgesproken door een meerjarige evenementensubsidie van 150.000 euro per jaar toe te kennen. Daarmee is de weg vrij om te gaan bouwen door bijvoorbeeld over meerdere jaren samenwerking aan te gaan met kunstenaars die passen bij het Kaapstad DNA. Door verder te professionaliseren met een team dat ook gedurende het jaar mee kan bouwen aan hét (kennis) netwerk voor kunst in de openbare ruimte, stevig geworteld in Brabant en met internationaal aanzien.

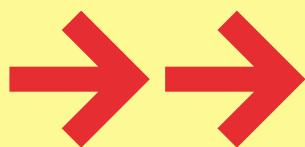

ATELIER VAN LIESHOUT (NL)

BikiniBar

Een sculptuur met een knipoog.

WAAR KOMEN WE VANDAAN?

MARCO BAROTTI (IT) The Woodpeckers

Een symfonie van robotvogels.

KEVIN VAN BRAAK (NL) Reminiscence 2

Tienduizenden bolletjes, één kunstwerk.

KOLLEKTIV — F (CH) Domino Race

Een menselijke kettingreactie danst door de stad.

BEN WILSON (UK) Chewing Gum Man

Elk stukje kauwgum een uniek miniatuurkunstwerk.

ERWIN WURM (AT) One Minute Sculptures

Jij bent het kunstwerk, voor één minuut.

TILBURG COWBOYS (NL) Museum van de anonieme sculptuur

Een ode aan de snackcultuur.

MÜGE YILMAZ (TR) The Water, The Soil, The Jungle

Een verkenning van de kracht van de natuur.

Fotografie: Jostijn Ligthoet

2

ARTISTIEKE UITGANGS PUNTEN 2025–2028

2.1. DOEL EN ONTWIKKEL- RICHTINGEN

Ons plan richt zich op het volgende doel:

Het doel is om – de missie en visie van Kaapstad in gedachten – door te groeien naar een toonaangevend festival in Nederland op het gebied van kunst in de openbare ruimte, aangevuld met programma door het jaar heen zoals met onze talkshows getiteld Kaapsalons, om het discours over stedelijke ontwikkeling en kansen voor de openbare ruimte gaande te houden.

NB we hebben geen digitale strategieën voor ogen.

Dit doel werken we uit in vijf ontwikkelrichtingen:

1. We groeien naar een festival met nationaal en internationaal aanzien

Nieuwe perspectieven helpen je anders naar de stad en Kaapstad is uniek in z'n soort. In Nederland, en misschien wel wereldwijd. We geloven sterk in de kracht van kunst om met een nieuwe blik naar de openbare ruimte te kijken, te beleven, vragen te stellen. Daarom ontwikkelen we Kaapstad de komende jaren door naar een festival met nationaal en internationaal aanzien. Daar werken we op verschillende manieren aan:

- We bieden artistieke verdieping aan kunstenaars

die werken in de openbare ruimte: door zowel internationale kunstenaars als lokale makers samen te brengen tijdens het Kaapstad festival ontstaat een unieke uitwisseling van ideeën en creativiteit.

- We organiseren een keer per jaar gesprekken, debatten of verdiepende sessies over stedelijke ontwikkeling en kunst in de openbare ruimte tijdens onze 'Kaapsalons', altijd in samenwerking met andere organisaties die zich hiermee bezig houden zoals het nieuw te ontwikkelen Stadslab.
- We participeren als gesprekspartner in de verschillende labs over stedelijke ontwikkeling, in Tilburg én daarbuiten, om vanuit het Kaapstad-perspectief bij te dragen aan stedelijke discussies.
- In samenwerking met Kunstpodium T verwelkomen we artists in residence; internationale makers voor artistieke onderzoek in de stad.
- Samen met Fontys ArtCoDE en ArtFact organiseren we een jaarlijks talentontwikkelingstraject. Daarmee dragen we bij aan het culturele vestigingsklimaat, en bieden we jonge makers toegang tot een professioneel artistiek kennisnetwerk, coachen we ze in hun ondernemerschap, en staan er zo jaarlijks 8 tot 10 jonge makers op ons programma.
- We versterken onze naam door ons netwerk van internationale kunstenaars te benutten als ambassadeurs.
- We groeien ook in kwantiteit door elk jaar waar kan een extra groter en/of een aantal middelgrote werken te programmeren in het festival.
- We wortelen ons nog steviger in de stedelijke samenleving en maatschappij door een community programmeur toe te voegen aan het team. Deze programmeur is een spil tussen ondernemers, verenigingen, bewoners, en kunstenaars.
- Een jaarlijkse gastcurator uit het (inter)nationale werkveld voegt een frisse blik toe en netwerk en zorgt als ambassadeur voor zichtbaarheid en bekendheid.
- We zoeken en versterken banden met gelijkgestemde organisaties en experts in andere steden, zowel in Brabant, als nationaal en internationaal. Door hen uit te nodigen voor Kaapsalons en gastcuratorschap, ontstaat een vruchtbare uitwisseling van kennis en ervaring. Bovendien dragen ze bij aan de ontwikkeling van een hoogwaardig basisnetwerk, wat van belang is om gerenommeerde namen aan Kaapstad te kunnen binden. Dit netwerk strekt zich zowel nationaal als internationaal uit en omvat onder andere: Raum Utrecht, Ruimtekoers Arnhem, OMI Rotterdam, We Love Public Space Rotterdam, KOP Breda, IJsselbiënale, en internationaal: Watou, La Strada Graz, Curatorial Collective for Public Art Berlijn,

Bien Urbain Festival Besançon, Open Art Örebro,
GDIF London, Fai-Ar Marseille, Lieux Publics
Marseille.

2. Kunst grijpt in op belangrijke thema's in Brabant en in de maatschappij

Vandaag de dag staan we voor grote opgaven. Die opgaven richten zich op hoe we met elkaar en de wereld omgaan en op de manier waarop we samenleven. In de media, de politiek, op fora en social media, aan keukentafels, op congressen en bijeenkomsten, in beleidskaders en -agenda's: overal staan maatschappelijke opgaven bovenaan. Kaapstad voegt hier graag een nieuw perspectief toe: het perspectief van kunst en betrokkenheid van de mensen zelf. Wij vormen de openbare ruimte ter plekke, wij verbinden en stellen vragen. Dit doen we samen met de gebruikers van de openbare ruimte. Juist in deze democratische arena is kunst en cultuur een onmisbare speler, een welkome gespreksstarter, een bindmiddel of een uitdagende aanjager.

De Kaapstad kunstenaar is altijd in dialoog met de gebruiker, de passant, het publiek. Het kunstwerk staat nooit op zichzelf, maar komt tot leven door interactie. De constante onderhandeling is essentieel onderdeel van de werkwijze van de Kaapstad kunstenaars. Nieuwsgierigheid naar andere perspectieven en daadwerkelijke inclusie van iedereen zijn kernwaarden die we stimuleren. In een tijd waarin mensen steeds meer in hun eigen bubbels worden verdeeld voelen we urgentie om deze kernwaarde stevig uit te dragen.

We geven vorm aan actuele uitdagingen door:

- We schrijven open calls uit in de vorm van een specifieke opdracht. Zo dagen we makers uit om op een actuele kwestie in te spelen.
- We staan met beide benen in de samenleving, onder andere door de community programmeur/marketeer. Deze persoon houdt continu vinger aan de pols, en weet wat er speelt in de stad. Met community en programmering werken we deze thema's verder uit.
- We organiseren door het jaar heen minimaal één Kaapsalon waarbij we het gesprek voeren, debatten of verdiepende sessies rond stedelijke ontwikkeling; steeds vanuit creativiteit, verbeelding en het belichten van nieuwe perspectieven.
- Tijdens het festival organiseren we verdiepende

rondleidingen met experts en geïnteresseerden in tijdelijke kunst in de openbare ruimte.

- We zetten in op een vast thema per festivaleditie. In 2024 is het thema 'De Zachte Stad'. Zo geven we een inhoudelijk accent voor makers en publiek waarin we de sociale verharding en fysieke verstening bevragen. Met de komende thema's bevragen we steeds een maatschappelijke kwestie of vraagstuk rondom de openbare ruimte. We willen daarin actueel zijn en aansluiten bij wat op dat moment urgent is in de stedelijke ontwikkeling. Het werken met thema's voedt de verbeelding voor de makers, en roept daarmee de juiste vragen op bij het publiek.

3. We coproduceren de helft van alle werken op Kaapstad festival

De stedelijke omgeving ontwikkelt zich razendsnel, net als de uitdagingen die daarbij horen. Voor goede, actuele reflectie op thema's die spelen, werken we daarom bij voorkeur met kunstwerken, installaties of performances die speciaal voor Kaapstad ontwikkeld zijn. Kaapstad is dus niet alleen presentatieplek, maar óók producent. Deze rol breiden we de komende jaren verder uit om makers, publiek en maatschappelijke organisaties de kans te bieden samen met Kaapstad te reflecteren op de wereld waarin we leven. Dat zorgt voor inzichten die er echt toe doen, voor draagvlak en voor eigenaarschap.

Concreet ziet dit er als volgt uit:

- 2018-2023 was 36% van alle werken speciaal ontwikkeld voor Kaapstad. Daarnaast bestond 21% van het programma uit werken die werden aangepast voor Kaapstad. De resterende 43% van het programma bestond uit bestaand werk.
- Van 2025 tot 2028 groeien we in de programmering door naar de volgende percentages: 50% is speciaal ontwikkeld voor Kaapstad, 30% is werk aangepast voor Kaapstad en 20% is bestaand werk.

4. We bereiken een nog breder publiek en zijn het hele jaar zichtbaar

Inclusie is belangrijk voor Kaapstad. We werken immers op de meest inclusieve plek denkbaar: de openbare ruimte. We onderzoeken met kunst de stad, de stad die van iedereen moet zijn en blijven. De kunst op Kaapstad moet het gesprek over de stad aanzwengelen.

En daarom vinden we het belangrijk dat dit gesprek ook met iedereen wordt gevoerd – dus niet alleen onder stadsplanners, politici of kunstenaars. Het festival moet daarom toegankelijk zijn voor iedereen. Daarom is en blijft het festival gratis te bezoeken.

We bieden een warm welkom aan iedereen, waarbij we extra moeite doen om ons diverse publiek in de programmering te weerspiegelen. Op die manier werken we aan (h)erkenning voor iedere Brabander die samen met ons op onderzoek gaat in de stedelijke ruimte.

Hoe pakken we dat aan?

- We versterken onze reeds bestaande samenwerkingen met onderwijsinstellingen, ondernemers, culturele partners en het sociale domein. Dit betekent bijvoorbeeld dat we ook buiten het festival culturele activiteiten organiseren op locaties zoals het nieuwe Stadsforum in de Tilburgse binnenstad. Dit doen we in 2024 al, mede op verzoek van gemeente Tilburg. Het initiëren, coproduceren en presenteren van kunstwerken, installaties en performances door het jaar heen - met en voor de stad - breiden we de komende jaren verder uit. We kunnen dit uiteraard alleen doen als er extra financiering per project wordt geboden, waarbij we altijd het Kaapstad DNA in acht houden bij de opdrachten en activiteiten die we aannemen.
- We stellen een community programmeur aan. Deze extra rol in ons artistieke team zorgt ervoor dat we huidige samenwerkingen in de stad, zoals met de sociaal-maatschappelijke partij ContourdeTwern, verder kunnen uitbreiden. En dat we bovendien het aantal samenwerkingen in de stad, en in omliggende wijken en dorpen, verder kunnen verstevigen. Bijvoorbeeld in de vorm van community art.
- Ook samenwerking met het basis- en voortgezet onderwijs vormt daarin een te ontwikkelen pijler, die we als eerste willen oppakken.
- Aan het eind van de subsidieperiode (2028) is Kaapstad veel meer zichtbaar gedurende bepaalde momenten in het jaar. Met het festival in de zomer – uitgebreid met meer festivaldagen - en verschillende andere activiteiten (Kaapsalons, activiteiten in de wijken, dorpen en op scholen). Dat is niet alleen om Kaapstad te promoten, maar expliciet ook als uitnodiging en aansporing aan anderen om met nieuwe ideeën te komen. Zo inspireren we makers, culturele partners en bewoners om betrokken te raken en samen met ons nieuwe initiatieven te ontwikkelen. Het artistieke team van Kaapstad fungeert hierbij als aanjager, adviseur, coproducent en – niet in de laatste plaats – verbinder. Daarover

gaat de volgende paragraaf. Op die manier komen partijen die elkaar misschien nog niet kenden, door Kaapstad met elkaar in contact. En is de drempel om met elkaar aan andere belangrijke opgaven in de stedelijke omgeving te werken, een flink stuk verlaagd.

5. We verbinden: jonge met gevestigde makers, Brabantse met internationale makers

Tilburg is de meest onaffe stad van de Brabantse steden: dynamisch en volop in ontwikkeling. De stad nodigt uit om ermee aan de slag te gaan. Juist op deze plek is een klimaat vol makers die graag over de schotten van hun disciplines kijken op zoek naar kruisbestuiving. De perfecte voedingsbodem voor interdisciplinaire samenwerkingen. In deze stad is de juiste voedingsbodem aanwezig om samen na te denken over stedelijke ontwikkeling, de rol van de openbare ruimte in onze levens en wensen of behoeften op dat vlak, naast andere stedelijke opgaven. Omdat Tilburg op dit vlak openstaat voor interventie – er is geen monumentale status zoals in steden als Den Bosch en Breda – kunnen we hier de doorkijkjes naar de toekomst bieden. Met jonge en gevestigde makers. Met burgers. En met overheden, stadsplanners en architecten. Zo neemt Kaapstad in Tilburg het voortouw voor het gesprek over de status van de stad en de openbare ruimte in de rest van Brabant en Nederland.

Hoe ziet dat eruit?

- Met een jaarlijkse ‘Open Call’ blijven we in contact met lokale makers en creatieve geesten uit Brabant. We nodigen hen uit om samen met ons te reflecteren op belangrijke opgaven in de openbare ruimte. Zo blijven we op de hoogte van de nieuwste trends en ontwikkelingen in onze creatieve gemeenschap. En zorgen we steeds voor nieuwe, frisse blikken op de uitdagingen van nu.
- In aanloop naar het festival en naar andere activiteiten van Kaapstad, verbinden we de juiste partijen aan elkaar. Een stratenmaker en een kunstenaar. Een ambtenaar en een jonge maker. Een ondernemer en een gevestigde naam. Op die manier komen partijen die elkaar misschien nog niet kenden, door Kaapstad met elkaar in contact. En is de drempel om met elkaar aan andere belangrijke opgaven in de stedelijke omgeving te werken, een flink stuk verlaagd.
- Ook zetten we in op talentontwikkeling. Dat deden

we al, en zetten we de komende jaren door. Met Art-fact (amateurkunst), Ateliers Tilburg en met Fontys Hogeschool voor de Kunsten – het grootste kunstcluster in onze provincie en daarmee de grootste producent van professionele makers van de toekomst. We geven opdrachten, dagen hen uit om op actuele thema's te reflecteren, zorgen voor de juiste begeleiding – zowel op artistiek als op zakelijk vlak –, we coproduceren en we presenteren.

- Via de eerder genoemde nieuwe rol van community programmeur versterken we de sociaal-maatschappelijke verbindingen in de stad en omliggende wijken en dorpen. Met maatschappelijke organisaties, met ondernemers, bewoners en met het basis- en middelbaar onderwijs.

- We verbinden (gevestigde) makers aan de stad met een artist in residenceplek, zoals bij Kunstpodium T. Makers verblijven een langere periode in de stad, doen onderzoek en presenteren hun op maat gemaakte werken tijdens het festival.
- We zoeken en versterken banden met gelijkgestemde organisaties en experts in andere steden, zowel nationaal als internationaal. Door deel te nemen aan gesprekken, Kaapsalons en co-curatorschap ontstaat een vruchtbare uitwisseling van kennis en ervaring.

RUBEN MARDULIER (BE)

Coloured Roosters

Een vrijwillige processie met een karakteristiek sausje.

LYNN VAN DER WERF (NL)

Invaasie

Straatmeubilair zet fleur tegenover sleur.

3 DE PROGRAMMERING 2025—2028

3.1. DE INHOUD

De curatoren zien de stad als canvas én podium voor ‘niet-disciplinaire’ interactieve, tijdelijke kunst. Het gevarieerde aanbod van de tijdelijke interventies die ze selecteren, moet ervoor zorgen dat mensen de openbare ruimte op een andere manier beleven en opnieuw vragen stellen bij dat wat als vanzelfsprekend werd beschouwd. De kracht van speelse verwondering, charme en humor is daarbij een effectieve strategie gebleken om het publiek ontvankelijk te maken.

Jaarlijks selecteren ze kunstenaars die specifiek met de openbare ruimte bekend zijn en bij wie de stedelijke ruimte een thema is in hun werk. Daarbij zijn verschillende en soms zeer uiteenlopende kunstvormen vertegenwoordigd zoals beeldend, dans, performances, fotografie. De artistieke en maatschappelijke doelen voor de openbare ruimte zijn in de keuze voor de kunstenaar meer leidend van de aard dan de kunstvorm. Ook de schaal waarop de kunstenaars werken is zeer divers. De impact – dat wat het werk teweegbrengt – staat daarbij voorop, niet het formaat. Er zijn grote werken, kleine, prikkelende speldenprikjes en alles ertussenin. Het werk gaat, samen met passanten en publiek, het gesprek aan over de specifieke context van de binnenstad.

Concrete invulling van het festivalprogramma

Kaapstad festival werkt met verschillende categorieën. Dat zijn:

Categorie ‘Markers’

Hierin vallen drie tot vijf grotere gecureerde werken van professionele kunstenaars die de zichtbaarheid van Kaapstad tijdens het festival markeren. Deze werken fungeren als blikvangers die niet alleen de zichtbaarheid ten goede komen, maar die ook de essentie van het festival weerspiegelen.

Op de shortlist voor 2025 - 2028 staan onder meer de volgende kunstenaars:

Bart Eysink Smeets, Willem de Haan, Julien Berthier, Joep van Lieshout, Erwin Wurm, Instituut voor Volkswarmte, Studio Ini, Kaleider, Mark Jenkins, Luke Jerram, Alex Chineck, Angie Hiesl en Roland Kaiser, Assemble, Camille Walala.

Om voorbeeld te geven:

barteysinksmeets.com – gestudeerd aan Design Academy Eindhoven waar zijn focus liep van visual design tot conceptual storytelling. Na zijn afstuderen werkte hij bij communication agency KesselsKramer, bekend om hun out-of-the-box benadering van advertising. Gedurende de jaren daar ontwikkelde Bart zijn liefde voor simpele, intelligente, elegante en slightly weird ideas. In 2017 is Bart begonnen als full time kunstenaar. Zijn werk getuigt van een goed gevoel bij het Kaapstad DNA.

Categorieën ‘Kapers’ en ‘Prikkers’

In deze categorie presenteren we vijftien tot vijftientwintig gecureerde werken, variërend van middelgroot tot heel klein, die continu tentoongesteld worden. Sommige werken zijn aan specifieke locaties gebonden, anderen bewegen zich door het stadshart.

Op de shortlist voor 2025 - 2028 staan onder meer de volgende kunstenaars:

Corinne Heyrman, Myrthe Krepel, Lana Schneider & Marthe Schneider (Playfield), Selma Selman, Marieke Vromans, Helmut Smits, Jan Vormann, Elias Cafmeyer, Sjaak Langenberg en Rosé de Beer, Dries Verhoeven, Manon van Hoeckel, Anne Kolbe, Malou van Doormaal.

Om een voorbeeld te geven:

mariekevromans.nl – opgeleid als landschapsarchitect en grafisch ontwerper verbindt Marieke beeldende kunst met ontwerp van de openbare ruimte. Ze is ervan overtuigd dat een prikkelende, betekenisvolle leefomgeving een betrokken samenleving creëert en dat kleine impulsen een groot verschil kunnen maken. Ze noemt haar interventies daarom stedelijke acupunctuur. Dat is precies wat Kaapstad beoogd.]

corinneheyman.com – schrijver, theater- en podcastmaker. Dat klinkt uiteenlopend, maar eigenlijk doet ze dit: verhalen vertellen in verschillende vormen, steeds in nauwe samenwerking met de maatschappij en werkelijkheid. Corinne komt uit Antwerpen en woont nu in Eindhoven. Verhalen van een stad zijn de voedingsbodem van Kaapstad.

Er zijn ook andere manieren waarop werken gecureerd worden:

Talentenprogramma

In deze categorie vallen vijf tot acht werken die via een talentenprogramma in samenwerking met Fontys ArtCoDe en ArtFact worden gemaakt. We nodigen studenten en pas afgestudeerde jonge makers uit om concepten te ontwikkelen voor Kaapstad-kunstwerken. Vervolgens begeleiden we deze ‘Kaapstad Talents’ bij de realisatie van hun werken voor het festival, met behulp van ons netwerk, expertise en financiering.

In het verleden begeleidden we zo de nu succesvolle beginnende kunstenaars:

House of Circus; Germain Charlat and Nick van der Heyden, heeft zich ontpopt als succesvol duo op het grensvlak van drag en circus dat locatie-specifieke optredens creëert, produceert en uitvoert. Sandra Pham, heeft de Young Impact Award gewonnen. Kelly Vanneste is met Alienated Performance Art gehonoreerd met Kunstloc Impulsgelden en Laura Heider heeft in 2023 werk gemaakt voor Dutch Design Week.

Open Call

Hieronder vallen werken die gerealiseerd worden via een open oproep, waarbij we de kunstenaars vragen zich op een specifiek thema te richten. We nodigen kunstenaars uit om ideeën voor kunstwerken aan Kaapstad voor te leggen en ondersteunen hen bij de uitvoering ervan, via ons netwerk, expertise en financiering.

In het verleden werkten we zo met onder meer de volgende kunstenaars aan de volgende werken:

Bouke Bruins (Boyscoutdesigner) met ‘Kick it!’. Kim Vreys ‘Stemgerechtigd’ en de Zwermers met ‘Pan-Catwalk’

Aanhakers

Bewoners van Tilburg, organisaties, ondernemers, makers, studenten en verenigingen worden uitgenodigd om op eigen initiatief deel te nemen als zogenaamde ‘Aanhakers’. We verzoeken deze deelnemers om hun programmaonderdeel op hun eigen unieke manier zelfstandig vorm te geven, met als leidraad het manifest

van Kaapstad. Deze lokale partners van Kaapstad zijn van aanzienlijk belang binnen deze categorie.

In het verleden werkten we bijvoorbeeld met Vincent’s Tekenlokaal met een community werk op het Stadsforum

Concrete invulling van het programma gedurende het jaar:

- **Kaapsalon:** minimaal eens (maximaal 3) per jaar organiseren we een gesprek, debat of verdiepende sessie over stedelijke ontwikkeling en kunst in de openbare ruimte.
- **Kennisdelen:** We betrekken onszelf als gesprekspartner in diverse labs over stedelijke ontwikkeling, in Tilburg én daarbuiten, om vanuit het Kaapstad-perspectief bij te dragen aan stedelijke discussies.
- **Artist in residence:** in aanloop naar het festival nodigen we een kunstenaar uit om als artist in residence onderzoek te doen naar en te reflecteren op de stad. Dit levert een kunstwerk op voor het festival. Maar de impact van de kunstenaar is al ver voor het festival voelbaar en zichtbaar.

Op de shortlist voor 2025 - 2028 staan onder meer de volgende kunstenaars: Bart Eysink Smeets, Sidsel Bonde.

sidselbonde.com – visual artist / visual communication designer uit Norway / Denmark die internationaal furore maakt met zachte kunst in de openbare ruimte dat zeer tot nadenken zet, zoals haar Four Trees Felt Silent die te zien was in het festival van 2023. Dat smaakte naar meer, vandaar dat we haar graag een keer als artist in residence willen uitnodigen.

3.2. DE ACTIES

Aangezien Kaapstad zich expliciet afspeelt in de openbare ruimte, en daar ook rechtstreeks op reflecteert, zijn digitale activiteiten voor ons op dit moment nog niet aan de orde.

Met onderwijs gebonden activiteiten gaan wij de komende jaren wél aan de slag. Het aanstellen van een community programmeur is daarin de eerste stap. Deze persoon legt nu als eerste de juiste lijnen met scholen en cultuurcoaches in de stad (zowel basis - als voortgezet onderwijs) en stemt daarbij de mogelijkheden van Kaapstad en de behoeften van de school met elkaar af.

Dit onderzoek vindt plaats in de periode 2025 - 2028. Ook is het plan om in deze jaren te pionieren met een of twee scholen, zodat we een stevig, breder schoolprogramma kunnen ontwikkelen. Vanaf 2029 breiden we ons onderwijsaanbod uit naar nog meer scholen.

ACTIVITEITEN FYSIEK

- Een driedaags festival met 24 tot 40 installaties, performances en andere kunstuitingen
- Minimaal één Kaapsalon, met een gesprek, verdiepende sessie of debat over stedelijke ontwikkeling en kunst in de openbare ruimte.
- Minimaal een artist in residence per jaar.

BEREIK FYSIEKE ACTIVITEITEN

Bereik festival minimaal 15.000 bezoekers per dag (spontaan, bewust en experts) in 2025, groeiend naar verdubbeling in 2028

RUBEN MARDULIER (BE) & MIMI WASCHER (AT)

SUPERBALL PLUS

All-inclusive collectieve volksdans voor mensen en winkelwagens.

KASPER VANDENBERGHE (MOVEDBYMATTER) (BE)

Calculated Risk

Veilig vallen is ook een kunst.

4 DE BEZOEKER EN DE MARKETING

4.1. TOFFEY

Na zes jaar van pionieren heeft Kaapstad en haar marketingbureau Toffey uit Tilburg – mede-initiatiefnemer van Kaapstad samen met Ondernemingsfonds Binnenstad – steeds meer inzicht in de doelgroepen die we bereiken.

Daar gaan we komende jaren een stevige stap in zetten door aan te sluiten bij de ontwikkelingen in de stad waar het Culturele Doelgroepen Model (ooit ontwikkeld door Rotterdam Festivals en Whize) wordt omarmd om nog dieper in de beweegredenen van de culturele bezoekers te duiken.

Tevens gaat de community programmeur meer inzichten geven in de behoefte naar communicatie kanalen bij doelgroepen in de stad die we met onze huidige middelen nog niet goed genoeg bereiken. Daarmee gaan we nog beter de mogelijke groeikansen voor de komende vier jaar in kaart brengen. Dit inzicht draagt bij aan het bepalen van de koers, de communicatie en het optimaliseren van de manier waarop bezoekers worden bereikt.

4.2. DOELGROEPEN

Gebruikers van de publieke ruimte: spontane bezoekers

Deze bezoekers zijn in de openbare ruimte van de stad, rondom de locaties waar het Kaapstad Festival het programma presenteert. Dit vormt de meest diverse

en inclusieve groep festivalgangers, met dagelijks duizenden mensen (ongeveer 10.000 per dag). Deze groep omvat een verscheidenheid aan individuen, waaronder kinderen, gepensioneerden, gezinnen, andere culturen, mensen uit LHBTI+ community, vriendengroepen en jongeren. Voornamelijk afkomstig uit Tilburg, dorpen in de buurt en omliggende Brabantse steden, komen ze naar de publieke ruimte om diverse redenen: onderweg zijn, winkelen, eten & drinken of recreëren, zoals wandelen of op zoek gaan naar vermaak. Deze bezoekers zijn wellicht nog niet bekend met Kaapstad en maken er spontaan kennis mee. Het festival treedt als het ware in hun persoonlijke activiteiten en biedt de gelegenheid om samen met vrienden en vreemden te spelen, lachen en creëren (het vervullen van behoeften). Dit is ook ooit de aanleiding geweest van het Tilburgse Ondernemingsfonds Binnenstad om het initiatief te nemen voor het festival. De interactie met Kaapstad is vaak van korte duur en het is uitdagend om langdurige impact te realiseren. Niettemin, als het lukt om hun aandacht te trekken en met een activiteit een blijvende verandering in hun leven teweeg te brengen, bereikt Kaapstad iets buitengewoons.

De bewuste Kaapstad-bezoeker

Dit publiek bezoekt specifiek het Kaapstad Festival in de binnenstad. Het betreft potentieel duizenden mensen (ongeveer 2.000 tot 5.000 per dag) uit Tilburg, de grotere steden in Brabant en de Randstad, die op zoek zijn naar inspiratie en amusement. Deze doelgroep bereiken we door zowel online als offline publiciteit te maken. Het is van groot belang om geschikte partnerschappen aan te gaan om dit publiek aan te spreken zoals met Marketing Tilburg. Een duurzame relatie met dit publiek ontstaat als het lukt om hun interesse te wekken en met een activiteit een blijvende verandering in hun leven teweeg te brengen.

De expert

Het publiek dat interesse toont in verdiepende programma's zoals voorafgaand de Kaapsalon of tijdens het festival de speciale rondleidingen, bestaat uit professionals die betrokken zijn bij stedelijke ontwikkeling en/of kunst in de openbare ruimte. Dit omvat kenners en experts zoals stedenbouwkundigen en beleidsmakers, die zowel uit de Randstad als het buitenland komen vanwege een inhoudelijke match of interesse. Hierbij zoeken we culturele makers, ondernemers, onderwijsmakers en studenten,

programmeurs en curatoren, sociale partners, architecten, beleidsmakers, gemeente en fondsen. Dit publiek (ongeveer 50 per dag) heeft zowel een lokale, provinciale, nationale als internationale vertegenwoordiging.

4.3. MARKETING STRATEGIE

We vergroten ons publieksbereik de komende jaren, fysiek in meer bezoekers en ook mentaal in imago en reputatie door op meer plekken in beeld en tekst aanwezig te zijn. Onze strategie is gebaseerd op de beproefde Hero-Hub-Help aanpak, die draait om een uitgebalanceerde mix van content, waarmee we verschillende doelgroepen op verschillende momenten aanspreken en betrekken.

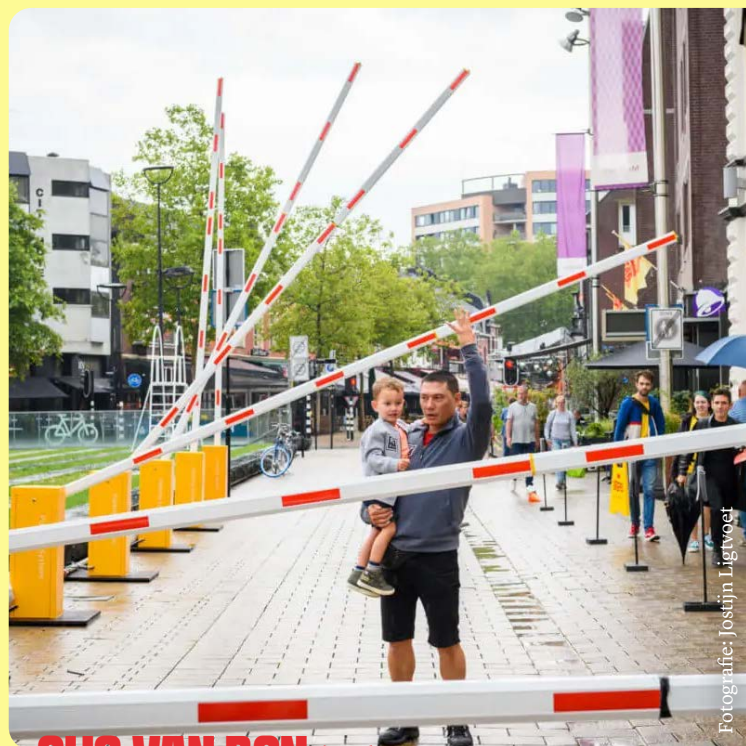
Concreet betekent dat:

1. **Hero (hoofdevenement):** ons jaarlijkse festival is het hoogtepunt en vormt de 'Hero' van onze strategie. We zetten krachtige marketingcampagnes op die de unieke kenmerken van Kaapstad benadrukken en opwinding genereren in aanloop naar het festival. We zetten vol in op de verbeeldingskracht van Kaapstad en leggen dit sterk vast in fotografie en video. We claimen onze positie als toonaangevend festival door ons nadrukkelijk niet alleen op het publiek te richten dat fysiek aanwezig is, maar door nationaal breed uit te dragen wat Kaapstad te bieden heeft. Hiervoor zetten we onder andere het (inter)nationale perssysteem van Toffey in en bouwen we door aan mediarelaties. Samen met de community programmeur gaan we ook op zoek naar andere manieren van communiceren met culturele doelgroepen die we nu nog niet goed genoeg kennen, in eerste instantie via de scholen. Er wordt ook een samenwerking aangegaan met Toegankelijk Tilburg. Met als doel deze mogelijk nieuwe geïnteresseerden die door Toegankelijk Tilburg worden gerepresenteerd naar het festival te krijgen.
2. **Hub (regelmatige inhoud):** om betrokkenheid van ons bestaande publiek te versterken zijn we weer stevig aanwezig op onze sociale media en gebruiken we onze website als belangrijk kanaal. We bieden in aanloop naar het festival updates over kunstenaars, de festivalvoorbereidingen en interessante achtergrondinformatie. Hierdoor blijft ons publiek geïnformeerd en betrokken. We stimuleren ook het

interactieve karakter en mogelijkheden van digitale media, wat ook helemaal past bij het interactieve karakter van het festival. Delen, taggen, nieuwe dingen eraan toevoegen, alles gaan we in gang zetten. Het instapniveau is leuk voor de bezoeker, en voor de expert is er meer dan voldoende verdieping te vinden.

3. **Help (ondersteunende informatie):** Naast inspiratie bieden we praktische waarde aan ons publiek. We delen nuttige informatie, zoals plattegronden van het festivalterrein, tips voor het plannen van een bezoek en interviews met kunstenaars. Het belangrijkste daarin is ons fysieke programmaboekje waarmee de bezoekers herkenbaar zijn als ze door de binnenstad lopen. Zo helpen we bezoekers, en creëren we tegelijkertijd een gevoel van waarde en vertrouwen.

Door deze gebalanceerde benadering spreekt Kaapstad het publiek op verschillende niveaus aan. Hiermee vergroten we ons bereik, en positioneren we Kaapstad als een prominente speler in de culturele evenementenkalender van Brabant en op den duur steeds meer als hét kennisnetwerk voor kunst en openbare ruimte.

GIJS VAN BON (NL)

Prohibido el Paso

Sluit je buiten of wordt je buiten gesloten?

5 DE ZAKELIJKE KANT

Kaapstad levert kunst die een breed en ongesorteerd publiek aanspreekt, kunst die interactief is en kunst die soms niet eens als kunst wordt herkend. Het doel van Stichting Kaapstad is het stimuleren, initiëren en faciliteren van creatieve projecten in de publieke ruimte op het snijvlak van kunst, ontwerp, performance en stedelijke ontwikkeling om zo diezelfde publieke ruimte te bevragen.

De basis van Kaapstad is en blijft het driedaagse toonaangevende festival in augustus, met interactieve kunstinterventies waarmee kunstenaars de binnenstad van Tilburg over nemen en een speciale kleur geven. Gratis, toegankelijk en spraakmakend. Dat kunnen doen met de ondersteuning uit het evenementenfonds van de gemeente Tilburg van € 150.000,- per jaar. Daarnaast bestaat onze inkomstenmix uit subsidies van andere overheden, ondersteuning uit het Tilburgse binnenstad ondernemingsfonds in geld en in kind ondersteuning, particuliere fondsen en sponsoring, bijdragen van culturele partners in de stad in de vorm van financiële ondersteuning of een activiteit als toevoeging aan het programma.

IZA RUTKOWSKA (PL)

Cuddly

Een knuffel voor ons allemaal.

De ambitie is om komende jaren Kaapstad uit te breiden: Door haar expertise op het gebied van creatieve projecten in de publieke ruimte kan Kaapstad zichzelf ook aanbieden als meer dan alleen een festival. Daarmee scheppen we ook ruimte in de inkomstenkant, want het festival moet gratis beschikbaar blijven voor alle inwoners en bezoekers, maar onze kennis en expertise is geld waard. We denken aan:

Organiserend:

- Ontwikkeling: het initiëren van (culturele) programma's in en over de publieke ruimte met evenementen en talkshows, bijvoorbeeld onze Kaapsalon, minimaal één keer per jaar als eigenstandige activiteit, in samenwerking met partners zoals het nieuwe Tilburgse Stadslab
- Coachen: het begeleiden van beginnende makers in de publieke ruimte onder de noemer Kaapstad Talents. De talenten krijgen een plek in het programma van het festival i.s.m. Art Fact en de interdisciplinaire opleiding ArtCoDe van Fontys.
- Placemaking: kunst en creativiteit inzetten als sociaal project in een wijk of in de binnenstad, samen met eindgebruikers. Waarbij het 'eindresultaat' een plek krijgt in het festival. Zoals in 2024 waar het artistieke team van Kaapstad ingehuurd is voor placemaking op het Tilburgse Stadsforum. Een kunstwerk dat daarvoor uitgevoerd wordt, valt tegelijk met het festival. Activiteiten in de wijk geven mogelijkheden voor nieuwe fondsen (bijvoorbeeld Buurtcultuur Fonds, Fonds voor Cultuurparticipatie) en nieuwe partners (met ContourdeTwern deden we in 2022 al een pilot met ROPE in Tilburg-West). Taak van de community programmeur is om hiervoor projectontwikkelaars te betrekken.

Mee-organiserend en vraaggestuurd:

- Adviseren: het delen van expertise op het gebied van kunst/programma's in de rol van deelname aan het nieuwe Stadslab voor kunst in de openbare ruimte.
- Citydressing: we willen dé gesprekspartner zijn voor bijvoorbeeld Binnenstadmanagement als er creatieve projecten worden ingezet als aankleding van de (binnen)stad, maar ook voor innovatieve, creatieve oplossingen van praktische problemen.
- Verbinder: Kaapstad is een katalysator, een verbinder die opdrachtgevers en kunstenaars op aanvraag aan elkaar koppelt voor kunstprojecten in de openbare ruimte. Zoals in de samenwerking met museum De Pont waar Kaapstad curator is van één van de PUNCH donderdagavonden.

6 DE ORGANISATIE

6.1. STICHTING KAAPSTAD

Sinds eind 2023 is Kaapstad een stichting met een onafhankelijk bestuur. Dennis Elbers, directeur van Blind Walls Gallery en festival Graphic Matters in Breda, is hiervan de voorzitter. De samenstelling van het bestuur is conform de Governance Code Cultuur geregeld. Deze code wordt door bestuur en door het vaste team geheel onderschreven en gehanteerd. Met bestuur en de zakelijk leiding zijn de taken en bevoegdheden duidelijk omschreven in het vastgestelde directie reglement en zijn ook afspraken gemaakt met de zakelijke leider over financiële zaken in de vorm van een volmacht die ook getekend is door bestuur en zakelijke leiding. Er zijn duidelijke afspraken vastgelegd over het tegen gaan van belangenverstrengeling. Er is ook gesproken met bestuur en vast team over de transparantie van de bedrijfsvoering en heeft het bestuur haar vertrouwen uitgesproken in het team.

Dat Kaapstad nu een stichting is, zorgt voor helderheid over de doelen van Kaapstad voor de organisatie, partners en financiers. Dit verbreedt de mogelijkheden voor sponsor- en fondsenwerving en biedt uiteindelijk meer subsidiemogelijkheden. Bovendien voorziet een stichting in onafhankelijk toezicht om de plannen en activiteiten van Kaapstad te bewaken en te evalueren.

6.2. ARTISTIEKE LEIDING

De artistieke leiding is in handen van Sander van Bussel en Anja Reinhardt. Zij zijn als eerste aangesprokenen verantwoordelijk voor de inhoudelijke en artistieke koers van Kaapstad. Samen met de rest van het team formuleert de artistieke leiding de maatschappelijke visie, artistieke missie en positionering van Kaapstad voor de komende jaren. Er zijn duidelijke mogelijkheden voor groei in verschillende richtingen: zie daarvoor de paragraaf over de vijf ontwikkelrichtingen (pagina 7). In 2024 is er een programma maker/creative producent bij gekomen voor de grotere werken. Vanaf 2025 komt daar een community programmeur bij die

partnerschappen in de stad stimuleert en coördineert en een jaarlijkse gastcurator die nieuwe accenten, netwerken en verbindingen met zich meebrengt.

6.3. ANDERE TEAMLEDEN

Zakelijk leider

Ruth Giebels, de zakelijk leider, helpt Kaapstad om (zakelijke) partnerschappen met instellingen en financiers te vergroten en op de langere termijn te verankeren. Daarnaast biedt zij ondersteuning bij de ontwikkeling van de organisatorische en zakelijke koers, en bij het aanboren van nieuwe inkomstenbronnen.

Productieteam

Het productieteam, onder leiding van Laszlo Gimenez van Break Bread, geeft het programma zowel in de breedte als in de diepte verder vorm. Het team heeft een producerende rol met betrekking tot projecten die op maat worden gemaakt met en voor de stad.

Marketing

Het Tilburgse creatieve merk- & campagnebureau Toffey ontwerpt de marketingcampagne van Kaapstad en voert deze ook uit.

6.4. FAIR PRACTICE CODE

Het vaste team van Kaapstad bestaat uit ZZP'ers en het inhuren van ons marketingbureau Toffey. De inhoud, taken en verwachte uren inspanning worden in een overeenkomst vastgelegd, die jaarlijks wordt

geëvalueerd. Daarbij is er tevens oog voor de mogelijke ontwikkeling van functies en medewerkers door te onderzoeken of er opleidingsmogelijkheden zijn. Daarnaast werken we met kunstenaars waar eenmalige contracten worden afgesloten, waarbij we voor het honorarium uitgaan van de richtlijn Kunstenaars honoraria van Mondriaan Fonds. En tijdens het festival hebben we een grote groep betrokken vrijwilligers. Daarvoor zorgen we goed door gezonde maaltijden te leveren.

We hechten veel waarde aan goed opdrachtgeverschap. Maar er valt nog winst te behalen. Met ingang van 2025 willen wij langzaam maar zeker marktconforme en normale uurtarieven gaan betalen aan de mensen binnen het vaste team, waarbij we uitgaan van de COA Theater plus een opslag van 50% voor het vaststellen van de ZZP tarieven. Er is in het team en tijdens het festival absoluut aandacht en zorg voor elkaar, voor een fijne werkomgeving en voor nodige momenten om met elkaar ook los van het werk te ontspannen. Binnen het bestuur gaan we iemand aanstellen als vertrouwenspersoon.

Ons fair practice statement: Als opdrachtgever staan wij voor een open dialoog en kansen voor professionele ontwikkeling. Dat zie je aan de manier waarop wij met vertrouwen en in collectief makerschap een goed festival ontwikkelen. Dat betekent wel dat we moeten waken voor een te hoge werkdruk. In de toekomst zullen we dit opvangen door een stevige organisatie in te richten die een jaarrond een aantal uren per week aan het festival kan werken, een heldere structuur aan te brengen, en iedereen eerlijk en naar inspanning uit te betalen.

6.5. CODE DIVERSITEIT & INCLUSIE

De openbare ruimte van de binnenstad is de meest inclusieve en democratische ruimte die we hebben; iedereen is er welkom. Daar is ons programma en profiel op gebaseerd: iedereen kan deelnemen. Een groot deel van onze bezoekers zijn winkelende, recreërende en wandelende bezoekers van de binnenstad van Tilburg die spontaan in aanraking komen met de kunstwerken en performances van Kaapstad. Binnen deze spontane bezoekers zitten veel verschillende culturele

achtergronden. We merken dat de Kaapstad aanpak werkt voor de volle breedte van het diverse publiek dat de binnenstad bezoekt, en dat deze spontane bezoekers langer in de stad blijven, en vaker terugkomen. De komende jaren gaan we met het team van Toffey kijken hoe we deze verblijfsduur en de bezoekfrequentie kunnen gaan versterken.

Om te zorgen dat iedereen kan deelnemen gaan we een nauwe samenwerking aan met Toegankelijk Tilburg. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies hoe de buitenruimte toegankelijk(er) gemaakt kan worden in Tilburg. Met hen willen we gaan onderzoeken of we ook speciale rondleidingen kunnen gaan geven voor slechtzienden (voelen) en/of dove bezoekers (uitleg in gebarentaal). De toegankelijkheid en inclusiviteit van de hele Tilburgse binnenstad kunnen we niet garanderen, we zetten juist de kunst in om deze inclusiviteit te bevragen en te adresseren.

Op gebied van gender en LHBTI+ community besteden we de nodige aandacht in het programma. Zo werken we al samen met House of Circus - Company and Drag house. Creating, producing and performing shows, acts and site-specific performances – die tijdens het festival in 2024 een performance gaat geven. Er wordt specifiek gescout op vrouwelijke kunstenaars, dat aandeel moet zeker hoger worden in de totale programmering. Binnen de talenten poll die gecoached gaat worden door de artistieke leiding wordt specifiek gezocht naar potentieel vrouwelijk talent, om te bouwen aan een evenwichtiger aanbod betreffend toekomstige tijdelijke werken in de openbare ruimte.

Wat betreft de P van partners werken we voornamelijk met partijen die vanuit hun basis uitgaan van een divers en inclusieve benadering. Dat hoort juist bij het Kaapstad DNA. De komende jaren gaan we met deze partners een soort van Kaapstad Code afspreken waarbij iedereen moet aangeven hoe ver ze willen gaan met een inclusieve en diverse werkwijze.

De komende jaren wordt het team van Kaapstad uitgebreid met een community programmeur. Er is een overduidelijke voorkeur, meer zelfs een must, dat deze een culturele achtergrond heeft die overeenkomt met de grootse gemeenschap in Tilburg. Ook bij de selectie van de gastcurator wordt gekeken naar de mogelijkheid om een betere culturele mix te krijgen in het team.

MANIFEST

1

KAAPSTAD HACKT DE STAD

We maken creatief gebruik van de stad, de mensen en de dingen.

2

KAAPSTAD VERWONDERT

Verwondering is ons doel. Charme, humor en de omkering van het alledaagse zijn onze wapens.

3

KAAPSTAD BUIGT DE REGELS

Regels zijn regels, maar als je ze een beetje buigt glip je er tussendoor.

4

KAAPSTAD IS EEN DRIEDAAGSE OVERNAME

We laten de stad achter zoals we hem gevonden hebben.

5

KAAPSTAD NODIGT UIT TOT SPELEN

Kind en volwassenen, kunstenaar en vrijbouter, iedereen wordt uitgenodigd om mee te spelen, mee te doen en mee te maken.

KAAPSTADTILBURG.NL